

Handläggare
Mats Christenson
Telefon: 08-50812201

Till
Södermalms stadsdelsnämnd
23 januari 2025

Remiss av Naturvårdsverkets skrivelse Beräkning av kostnader för att transportera bort och behandla engångsplast som skräpar ned, KS 2024/1266

Svar på remiss från kommunstyrelsen, KS 2024/1266

Förvaltningens förslag till beslut

Stadsdelsnämnden överlämnar stadsdelsförvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Sammanfattning

Stadsdelsnämnden har av kommunstyrelsen fått en remiss som utgörs av Naturvårdsverkets skrivelse kring beräkning av kostnader för att transportera bort och behandla engångsplast som skräpar ned. Naturvårdsverket har analyserat fyra metoder som kan användas för att beräkna kommunernas kostnader för ovannämnda verksamhet.

Naturvårdsverkets föreslår i skrivelsen att kommunernas kostnader för transport och behandling av engångsplast fördelas med avseende på de aktuella produktkategoriernas viktandelar i de skräpmätningar som genomförs av Naturvårdsverket. Produktkategoriernas viktandelar i skräpmätningen anses spegla kostnaderna för transport och behandling av engångsplast. Myndigheten bedömer även beräkningsmetoden, med tillhörande administration, som praktiskt genomförbar.

Stadsdelsförvaltningen saknar rätt kompetens att bedöma vilken metod som är lämpligast att använda för beräkning av kommunernas kostnader för att transportera bort och behandla engångsplast som skräpar ned, men anser att Naturvårdsverkets förslag verkar rimligt. Vilket också anges i myndighetens skrivelse bör en beräkningsmetod väljas som är praktiskt genomförbar och som medför en administration som i sammanhanget är hanterbar.

Bakgrund

Stadsdelsnämnden har av kommunstyrelsen fått en remiss som utgörs av Naturvårdsverkets skrivelse kring beräkning av kostnader för att transportera bort och behandla engångsplast som skräpar ned. Remissen har förutom till Södermalms stadsdelsnämnd remitterats till stadsledningskontoret, trafiknämnden, Kungsholmens stadsdelsnämnd, Norra innerstadens stadsdelsnämnd och Skarpnäcks stadsdelsnämnd.

Remisstiden sträcker sig till den 4 februari 2025. Remissen bifogas som bilaga till tjänsteutlåtandet.

Ärendet

Nedan görs en kort sammanfattning av Naturvårdsverkets skrivelse kring beräkning av kostnader för att transportera bort och behandla engångsplast som skräpar ned.

Naturvårdsverket har fått i uppdrag att analysera hur produktavgiften, enligt förordningen (2021:1002) om nedskräpningsavgifter, ska beräknas när det gäller kostnader för att transportera bort och behandla det avfall som städats upp. Naturvårdsverket ska föreslå en metod som speglar kommunernas kostnader för att transportera bort och behandla engångsplastprodukter som städats upp vid nedskräpning. I nuläget inkluderas inte kostnaderna för transport och behandling av dessa produkter i produktavgifterna och producenterna står därmed inte för dessa kostnader.

Nedskräpningsavgifterna är en del av genomförandet av Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/904 om minskning av vissa plastprodukters inverkan på miljön, det så kallade engångsplastdirektivet. Syftet med avgifterna är att minska den negativa påverkan som nedskräpning av engångsplastprodukter har på miljön. Det ska uppnås genom att producenter av vissa engångsplastprodukter ska ta ett ekonomiskt ansvar för dessa produkter när det blir avfall.

Naturvårdsverket har analyserat fyra metoder som kan användas för att fördela ovannämnda kostnader. Naturvårdsverket har utrett hur parametrarna *antal*, *vikt*, *volym* samt *kombinationen vikt och volym* kan användas för att fördela kostnaderna för transport och behandling.

Naturvårdsverket bedömer att volym och vikt är de relevanta parametrarna eftersom det speglar kommunens kostnader bäst. Naturvårdsverket ser att det finns en del möjligheter men också

utmaningar med att använda parametrarna vikt, volym eller kombinationen av dessa. Gällande volym eller kombinationen volym och vikt är beräkningen av kostnaderna komplexa. Alternativen kräver, enligt Naturvårdsverket, metodutveckling gällande den nationella skräpmätningen. Dessutom krävs mer omfattad administration, vägledning och tillsyn vilket leder till ökade kostnader som inte bedöms rimliga i relation till resultatet.

Naturvårdsverkets föreslår i skrivelsen därför att kommunernas kostnader för transport och behandling ska fördelas med avseende på de avgiftsbelagda produktkategoriernas viktandelar i den nationella skräpmätningen. Produktkategoriernas viktandelar i skräpmätningen anses spegla kostnaderna för transport och behandling. Myndigheten bedömer även metoden med tillhörande administration som praktiskt genomförbar.

Det föreslagna alternativet innebär att den potentiella ersättningen till kommunerna för att transportera och behandla avgiftsbelagda engångsprodukter som skräpats ned uppgår till i storleksordningen 6 miljoner kronor per år.

Att använda *antal* som parameter förväntas innebära att den potentiella ersättningen till kommunerna hade blivit cirka 16 miljoner kronor per år. Detta beror på att de avgiftsbelagda engångsplastprodukterna utgör en större andel av total nedskräpning räknat i antal (58 procent) jämfört med i vikt (22 procent). Men som Naturvårdsverkets konsult i en underlagsrapport tydligt visar, är det inte antal skräpföremål som är kostnadsdrivande när det gäller transport och behandling, vilket innebär att den potentiella ersättningen vid val av parametern antal, hade blivit överskattad.

Utifrån Naturvårdsverkets förslag ser myndigheten behov av författningsändringar i ett flertal paragrafer i förordningen om nedskräpningsavgifter.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av stadsmiljöenheten inom Södermalms stadsdelsförvaltning. Ärendet har behandlats av förvaltningsgruppen och pensionärsrådet den 13 januari 2025.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Stadsdelsförvaltningen saknar rätt kompetens att bedöma vilken metod som är lämpligast att använda för beräkning av kommunernas kostnader för att transportera bort och behandla engångsplast som skräpar ned, men anser att Naturvårdsverkets förslag verkar rimligt.

Vilket också anges i myndighetens skrivelse bör en beräkningsmetod väljas som är praktiskt genomförbar och som medför en administration som i sammanhanget är hanterbar.

Barnrättsanalys

Förvaltningen gör bedömningen att Naturvårdsverkets förslag inte har några direkta kopplingar till barnkonventionen varför en barnanalys av förslaget inte genomförts.

Jämställdhetsanalys

Förvaltningen gör bedömningen att Naturvårdsverkets förslag inte ger några direkta konsekvenser utifrån ett könsperspektiv varför en jämställdhetsanalys av förslaget inte genomförts.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Expedieras till
Kommunstyrelsen.

Alexandra Wynn
Stadsdelsdirektör
Södermalms
stadsdelsförvaltning

Esther Östin
Enhetschef
Södermalms
stadsdelsförvaltning

Bilaga

Remiss - Beräkning av kostnader för att transportera bort och behandla engångsplast som skräpar ned. Redovisning av ett regeringsuppdrag. Naturvårdsverket 2024-11-15.

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Alexandra Wynn, Stadsdelsdirektör	2024-12-20
Esther Östin, Enhetschef	2024-12-19